

Heemkundevereniging Landgraaf

An de Voeëgelsjtang 12

6373 BJ LANDGRAAF

Tel: 0031 (0) 45 532 28 20

E-mail: heemkundelandgraaf@gmail.com

www.heemkundelandgraaf.nl

Openingstijden: woensdag en zaterdag van 13.00 tot 17.00 uur

OCGL ruim 30 jaar thuis in
Heemkunde

Jaarverslag 2014.

1. Bestuursamenstelling.

Voorzitter: Jo Schiffelers, vice-voorzitter Hub Dortants, secretaris Jo Baur, penningmeester Sjef Drabbe. Leden: Harrie Mulders, Stef Moonen, Kees Hessels, Jo Kobben. Sjef Born trad af als bestuurslid op de algemene ledenvergadering van 24 april 2014. Frans Theunissen werd als nieuw bestuurslid gekozen.

2. Vrijwilligers 2014.

De vele activiteiten die OCGL ook weer in 2014 ontplooiden, waren niet mogelijk geweest zonder de hulp van talrijke vrijwilligers t.w. Thea Gielen, Jo Nieswand, Jean Kölgen, Jack Lussenburg, John Maassen, Albert Verreck, Jo Odekerken, Piet Wetzels, Kitty Gybels, Jan Joosten, Riet Nederpel, Gertie Thomas, Pierre Peters, Jo Paffen, Henk Postma, Jan Spiertz, Walter Warzybok, Jurgen Reinheckel, Frans Eekhout, May Quaedflieg, Gerda Schiffelers, May Offermans.

Regelmatig of sporadisch verleenden ook andere leden hand- en spandiensten.

3 Interne werkgroepen.

Slot Schaesberg: Jo Schiffelers, Sjef Born, Harrie Mulders, Hub Dortants, Kees Hessels.

Monumentendag: Jo Schiffelers, Sjef Born, Harrie Mulders, Hub Dortants, Jo Kobben, Kees Hessels.

Netwerk: Stef Moonen, Sjef Drabbe.

Redactie jaarboek: Harrie Mulders (coördinatie), Frans en Lieke Boumans. Jaarlijks wisselende auteurs.

Commissie Bulletin: Harrie Mulders, Stef Moonen, Jo Kobben.

Archiefbeheer en –inrichting, beveiliging bestanden: Hub Dortants, Jo Kobben, Stef Moonen, Sjef Drabbe.

4. Overleden leden.

In het verenigingsjaar 2014 overleden de volgende leden: Jo Vek, Frans Ladeur, Oswald Ortmanns, Johan Becker, Albert Verreck, Leny Paffen-Heuts, Joep Bronckers, Leo Schiffelers.

5. Bezoek studieruimte en website.

In 2014 mocht onze Heemkundevereniging zich wederom verheugen in een nog steeds groeiende belangstelling. Het aantal bezoekers van de studieruimte op woensdag- en zaterdagmiddagen groeide van 2300 tot ruim 2400. De website werd in 2013 meer dan 41.000 keer bezocht. In 2014 lag dat aantal ruim boven de 48.000.

Ook was er zeer veel belangstelling voor OCGL via Facebook.

Onze baliemedewerkers probeerden ook nu weer hulp te bieden aan leden, verenigingen, stamboomonderzoekers, scholen en studenten.

Door de website steeds weer aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen blijft het raadplegen van de inventaris van onze studieruimte optimaal. Scholen en studenten vonden ook in 2014 de weg naar ons documentatiecentrum.

Voor de basisschool "De Wegwijzer" in Abdissenbosch werd er door Sjef Born en May Quaedflieg een schoolproject over W.O.II ontwikkeld en studenten van het Charlemagne-college werkten verder aan hun schoolproject.

De belangstelling vanuit primair en voortgezet onderwijs blijft groeien, niet alleen vanwege de laagdrempeligheid van ons kenniscentrum, maar ook omdat de inventaris via de openbare bibliotheek te raadplegen is.

6.Leden.

Eind 2013 bedroeg het ledenaantal 396. Ook in 2014 werd het streefgetal van 400 niet gehaald. Enkele leden beëindigden hun lidmaatschap, terwijl ons door overlijden ook een aantal leden ontvielen. Op 31 december 2014 was het aantal contributiebetalende leden 395.

7.Bestuursoverleg.

Regulier bestuursoverleg vond plaats op zaterdagmorgen 11 januari, 8 maart, 26 april, 21 juni, 23 augustus, 11 oktober, 8 november en 13 december.

Vrije discussiebijeenkomsten van het bestuur waren er op 8 februari, 24 mei, 26 juli, 27 september en 2 november.

De vaste, steeds terugkerende agendapunten waren o.a. Slot Schaesberg, Monumentendag, lezingen, netwerkverbeteringen en samenwerking met andere verenigingen.

8.Voornaamste activiteiten in 2014.

Ook in 2014 moesten er weer door een rijk aanbod aan activiteiten keuzes gemaakt worden. Keuzes die afhankelijk waren van behoeften en belangstelling.

Woensdag 22 januari: presentatie nieuw netwerk. Uitleg bij de werking en het gebruik.

Zaterdag 8 februari: presentatie netwerk.

Donderdag 20 februari: lezing "Landgraaf in de Romeinse tijd" door Sjef Born.

Donderdag 20 maart: Emile Rademakers met een lezing over Friedrich Sigismund Theodor van Schaesberg, de laatste bewoner van Slot Schaesberg.

Donderdag 24 april: Algemene Ledenvergadering bedoeld als Jaarvergadering met o.a. de volgende agendapunten: het jaarverslag van de secretaris, de financiële verantwoording door de penningmeester, het verslag van de kascontrolecommissie en de bestuursverkiezing.

Donderdag 22 mei: lezing door Klaus Peschke met als titel “Limburger Lehen: die Freiherrlichkeit Alsdorf”. Ook deze lezing vond, evenals de overige lezingen, plaats in het Parochiehuis van het MFC en kon zich verheugen in een redelijke publieke belangstelling.

Zaterdag 28 juni: excursie naar kasteel Krickenbeck en de stad Brügggen, Onder leiding van deskundige gidsen werd het gezelschap zowel in het kasteel alsook in de stad Brügggen rondgeleid.

Vrijdag 11 juli: boekpresentatie in de serie “Ken Landgraaf” van het boek “De Worm” van Jean Paulssen in het gemeenschapshuis “D’r Eck” in Rimbürg.
Groot was de publieke belangstelling. De zaal puilden uit! Waard om te vermelden is dat koffie en vlaai gesponsord werden door het Waterschap Roer en Maas.

Zaterdag 13 september: Nationale Monumentendag waarbij, in het kader van 70 jaar bevrijding, het leven tijdens WO II in Landgraaf uitvoering belicht werd. De eindredactie van de brochure met dat thema was in handen van Sjef Born.. In de parochiezaal was een tentoonstelling ingericht en in basisschool “De Wegwijzer” in Abdissenbosch presenteerden de leerlingen zich i.s.m. de Heemkundevereniging met hetzelfde thema.
Als dank voor het vele, belangeloze werk voor de Heemkundevereniging werd ’s avonds aan alle vrijwilligers een etentje aangeboden in de Overste Hof.

Donderdag 23 oktober: Willy Goertz hield een lezing met als titel : “Erlebt und unvergessen”. Dit als vervanging voor de oorspronkelijk geplande lezing van Oswald Ortmanns.

Vrijdag 21 november: verenigingsavond in MFC “An d’r Put”. Presentatie van het 27^e jaarboek met onder meer de volgende onderwerpen:

- Voetbal in Waubach;
- Schutterij Wilhelmina;
- Louis van Haaren, vaandeldrager;
- Gemeenschapshuis Rimbürg;
- Balthasar en Willem Meijs;
- Huis aan de grens;
- Kindheit in Grotherath;
- D’r nuije weg;
- Henry Kissinger.

De talrijk toegestroomde, bezoekende leden konden ook nu weer, bij gezellige muziek, genieten van een overheerlijk warm en koud buffet.

Vrijdag 28 november: presentatie van het fotoboek “Van hoes tot hoes. D’r Sjeet um hoeëg”. Dit deel 2, “Van d’r Maat bis an ut Iksjke” was gescheven en uitvoerig gedocumenteerd door Jo Odekerken en Jo Schiffelers.

Donderdag 11 december: Filmavond met o.a. films over de Worm, Nieuwenhagen en Schaesberg kon zich verheugen in een grote publieke belangstelling. Deze filmavond wordt door velen zeer op prijs gesteld en is zeker voor herhaling vatbaar.

Vrijdag 12 december: onthulling monument bij basisschool “De Wegwijzer”. Voor de realisering het monument werd door de vereniging, naast de samenwerking in het project, ook een financiële bijdrage geleverd

9. Samenwerking met de gemeente Landgraaf.

Enkele keren per jaar is er overleg met wethouder Ancion en de betrokken ambtenaren.

De Heemkundevereniging is o.a. als kenniscentrum of door actieve deelname betrokken bij:

- Herbouw van Slot Schaesberg;
- De Romeinse weg;
- Het Romeins Evenement Rimborg;
- Straatnaamgeving en gebiedsaanduiding;
- Aanwijzing van monumenten inclusief herbestemming;
- Erfgoednota van de gemeente Landgraaf;
- Advisering bij archeologisch onderzoek;
- Herstel van de Landgraaf.

!0. Samenwerking met andere verenigingen en instanties in en buiten Landgraaf.

OCGL beheert de archieven van een aantal Landgraafse verenigingen. Ruimtegebrek verhindert verdere uitbreiding van deze activiteit. De Heemkundevereniging ondersteunt bovendien verenigingen die onderzoek doen naar hun verleden, ordent en completeert daar waar mogelijk hun archieven en verleent hulp bij het voorbereiden van publicaties.

Een bijdrage werd o.a. geleverd aan het schoolproject W.O.II van de basisschool “De Wegwijzer” in Abdissenbosch.

Openbare Bibliotheek.

Door Jo Schiffelers en May Quaedflieg werden op verzoek van de Bibliotheek Landgraaf enkele lezingen gehouden.

Samenwerking, uitwisseling en/of overleg was er o.a. met:

- Alle participanten in het MFC “An de Voeëgelsjtang”;
- De Heimatsverein Baesweiler, met name met de genealogische werkgroep;
- Het Gemeentearchief Landgraaf;
- Het Rijksarchief Maastricht;
- Parochie Nieuwenhagerheide;
- Fontes Rodenses Kerkrade o.a. door het beheren van een deel van haar collectie;
- Afdeling Limburg van de Nederlandse Genealogische Vereniging door het beheer van de collectie die zich in de archieven van OCGL bevindt;
- Het Limburgse Geschiedkundig en Oudheidkundig Genootschap (L.G.O.G.);
- De opgeheven Hamersvereniging als verkooppunt van haar boeken;
- De Archeologische Werkgroep Landgraaf;
- De Stichting Kruisen en Kapellen;
- Omroep Landgraaf;
- De regionale pers;

- Parkstad Heemkundeoverleg.

Commissie Naamgeving Openbare Ruimte.

Dhr. Hub Dortants had, evenals in voorgaande jaren, ook in 2014 namens het bestuur zitting in deze commissie. Via de gemeente Landgraaf liepen de organisatie, agenda, data en tijdstippen van de vergaderingen.

Stichting MFC.

De bestuursvergaderingen van de Stichting Multi Functioneel Centrum werden bijgewoond door Jo Schiffelers en Sjef Drabbe. Jo Baur was afgevaardigde in het gebruikersoverleg.

Participanten in de stichting zijn:

- Vrije Academie ZOM, Muziek- & Dansschool SMK, Heemkundevereniging Landgraaf, basisschool "Op gen Hei", Peuterspeelzaal "Ukkepek" en Parochiehuis H.H. van Jezus.

Buitenschoolse opvang "De Tovertuin" verliet na haar faillissement in 2014 de stichting. De opgevallende plaats werd ingenomen door Kinderopvang Humanitas.

Genealogische Werkgroep Waubach.

De laatste plaatselijke ontwikkelingen en publicaties op genealogisch gebied waren onderwerp van gesprek. Door een duidelijk afnemende belangstelling werd in 2013 besloten om de werkgroep op te heffen. De mogelijkheid tot minder formele gesprekken op de eerste zaterdag van de maand bleef bestaan.

In 2014 waren er ingeplande genealogiebijeenkomsten op elke eerste zaterdag van de maand.

Cursus Paleografie.

De cursus Paleografie werd in de eigen archiefruimte gegeven door dhr. Jan Spiertz op elke derde dinsdag van de maand. Van 19.30 tot 21.00 uur. Coördinator was Stef Moonen.

Overleg Heemkundeverenigingen in Parkstadverband.

Drie keer per jaar neemt OCGL deel aan een overleg tussen de Heemkundeverenigingen uit Parkstad. Deze bijeenkomsten worden gehouden in de studiezaal van het OCGL. Het is voornamelijk een uitwisseling van ideeën, een kijken naar gezamenlijk activiteiten en het bespreken van de laatste ontwikkelingen op archiefgebied. Er wordt voortdurend gewerkt aan de mogelijkheid om beeldmateriaal digitaal beschikbaar te stellen.

Een der Heemkundeverenigingen organiseert de jaarlijkse Heemkundedag, waarop, naast een kijkje in de keuken van de organiserende vereniging, ook een gezamenlijk thema besproken wordt. Er is gelegenheid om te netwerken en behoort een lezing of excursie tot de programmaonderdelen.

11. Vrijwilligers.

De vrijwilligersavond 2014 in de Overste Hof op zaterdag 13 september was een welverdiende beloning voor de belangeloze inzet van een dertigtal vrijwilligers gedurende

het gehele jaar. Zonder hun hand- en spandiensten van deze hardwerkende leden zou het de Heemkundevereniging niet mogelijk zijn zoveel activiteiten te organiseren.

12. Publicaties.

Publicaties in 2014 waren:

In de serie “Ken Landgraaf” van de hand van Jean Paulssen het boek “De Worm”.

In de serie “Kijk op Landgraaf” bij gelegenheid van Nationale Monumentendag, in het teken van “70 jaar bevrijding van Landgraaf”. Het boek werd geschreven door de leden van de werkgroep Monumentendag bestaande uit Hub Dortants, Jo Kobben, Harrie Mulders, Kees Hessels, Sjef Born en Jo Schiffelers. Ook van anderen werden bijdragen ontvangen. De eindredactie werd gedaan door Sjef Born.

Het Jaarboek 2014 met bijdragen van eigen leden o.a. over voetbal in Waubach, Louis van Haaren (vaandeldrager), Kindheit in Groterath, d’r Nuije Weg, Schutterij Wilhelmina.

Het fotoboek “Van hoes tot hoes. D’r Sjeet um hoeëg” van Jo Schiffelers en Jo Odekerken, waarin alle huizen van “d’r Maat bis an ’t lkske” beschreven werden.

Het Bulletin, ons verenigingsblad, dat elk kwartaal, zowel digitaal alsook als papieren versie, verscheen. In alle vier de edities werd een veelheid en verscheidenheid aan onderwerpen door verschillende auteurs beschreven.

13. Publiciteit.

Met medewerking van bestuurslid Frans Theunissen werden lezingen en overige activiteiten regelmatig aangekondigd en beschreven in de regionale weekbladen.

Elke drie weken verscheen er in het parochieblad voor de parochies H.H. van Jezus, Nieuwenhagerheide en H. Familie, Schaesberg een artikel waarvoor Jo Schiffelers zorg droeg. Omroep Landgraaf zond enkele documentaires uit over plaatselijke onderwerpen. OCGL verleende daaraan medewerking, o.a. door het beschikbaar stellen van beeldmateriaal. De website werd wekelijks geactualiseerd. Bovendien werd er gebruik gemaakt van sociale netwerken als Facebook.

Op Facebook heeft de Heemkundevereniging een aparte pagina met twee beheerders (Jo Schiffelers en Frans Theunissen). Op Facebook worden dagelijks items onder de aandacht van mensen gebracht. Ook wordt Facebook uitgewisseld met andere groepen die geïnteresseerd zijn in streekgeschiedenis. Webmaster is Jo Schiffelers.

14. Bijzondere projecten.

OCGL werkt voortdurend aan het vergroten van de toegankelijkheid tot het Heemkunde-archief. Digitalisering van documenten uit eigen archief en o.a. uit het rijksarchief Maastricht zijn hierbij vaste items.

Ter vergroting van de toegankelijkheid is nu een nieuw netwerk volledig operationeel. Het aantal werkplekken biedt meer leden tegelijkertijd de mogelijkheid om bestanden te raadplegen. Voorlichting over werkwijze en gebruik is ook voor 2015 ingepland.

Ook is OCGL partner in het herbouwproject "Slot Schaesberg". Niet alleen fungeert de Heemkundevereniging in dit project als kenniscentrum, ook neemt zij deel aan het overleg met dhr. Jo Nievelstein van de gemeente Landgraaf en de gemeentelijke projectleider, dhr. Aryan Klein. Daarnaast geven Sjef Born en Jo Schiffelers lezingen en verstrekken informatie. De interne werkgroep bestaat uit de heren Sjef Born, Jo Schiffelers, Harrie Mulders, Kees Hessels en Hub Dortants.

In de externe werkgroep "Landgoed Kasteel Schaesberg" hebben o.a. zitting de heren Aryan Klein, Jo Nievelstein en Kees Hessels.

Het bestuur van OCGL sloot eind 2013 een samenwerkingsovereenkomst met de Stichting Herbouw Slot Schaesberg.

15. Collectie.

Door de aanschaf van nieuwe uitgaven en acquisitie wordt de zeer uitgebreide en unieke collectie actueel gehouden. Het aantal items in de eigen bibliotheek ligt ruim boven de 20.000. De archieven van lokale historici als Karel Specker, Hein Goossens en Jacob Jongen zijn geheel of gedeeltelijk in de bibliotheek van de Heemkundevereniging ondergebracht. Ruimtegebrek kan in de toekomst een rem op uitbreiding van de collectie zijn.

Een nieuw computersysteem zorgt tegenwoordig voor een gemakkelijke toegankelijkheid van alle in het OCGL-archief aanwezige informatie.

16. Tot slot.

Het verenigingsjaar 2014 werd na de tomeloze inzet van vele vrijwilligers met een gevoel van voldoening afgesloten. Onmisbare vrijwilligers zorgden ervoor dat veel aangepakt en gerealiseerd werd. Bovendien zorgden zij door hun activiteiten en bijdragen ervoor dat OCGL een financieel gezonde vereniging is. Een levendig en sociaal onderdeel van de Landgraafse samenleving. Werken in en met het verleden opent een perspectief op de toekomst. Het jaar 2015 zal hiervan niet veel verschillen.

Het jaarprogramma is rijkelijk gevuld. De uitwerking ervan ligt wederom in handen van het bestuur en vooral in handen van de vele medewerkers.

Misschien wordt 2015 wel het jaar van het gehoopte vierhonderdste lid.

In elk geval weer het jaar waarin de Heemkundevereniging haar bestaansrecht binnen de Landgraafse gemeenschap opnieuw overduidelijk bewijst.